

سیستم تیر و ستون

ستون:

در ساختمان های فلزی و ساختمان های بتی به ان قسمت از اجزا که تحت نیروی فشاری واقع هستند ستون می گویند و انتقال دهنده بار از تیر به پی هستند

تیر:

تیرها یکی از اعضاء اصلی در مجموعه المان های مورد استفاده در سازه های ساختمانی است. در واقع وظیفه اصلی تیر ها، تحمل تنش های حاصل از نیروی برشی و لنگر خمی است. در طراحی سازه ها، معمولاً تیرها بر اساس لنگر خمی موجود طراحی گشته و ضابطه برش در آنها کنترل میگردد.

تیر، در معماری و مهندسی سازه، معمولاً عضوی بلند، مستقیم و منحوری است که برای نگهداری بار های مختلف وارد در طول عضو طراحی میگردد
معمولترین نوع تیرها عبارتند از: تیر فولادی، تیر بتی و تیر چوبی

تیر و ستون در ساختمان های بتی:

ستونهای بتی که در محل اجرا می شوند شکلهای مختلفی می توانند داشته باشند مانند مربعی شکل، مستطیلی شکل، دایره ای شکل و چند ضلعی.

حداقل میلگرد ها برای یک چند گوشه یک میلگرد به ازای هر گوشه می باشد و برای مقطع دایره ای شکل حداقل میلگرد ها 6 عدد می باشد فاصله میلگرد ها در ستونها از هم حداقل 5 سانتی متر و حداکثر 25 سانتی متر است نسبت سطح مقطع میلگرد ها به سطح مقطع ستون حداقل 0.8% و حداکثر 4% و 6% در شرایط خاص می باشد و حداقل سایز میلگرد 14 می باشد پوشش بتن برای عناصر فولادی حدود 2.5-5 سانتی متر است . در یک ستون به ازای هر متر 4 عدد خاموت بسته می شود ، معمولاً به ازای هر 25 سانتی متر یک خاموت بطور استاندارد است ، در $1/6$ طول ستون از پائین و بالا فشرده می شود و می تواند 15 سانتی متر کمتر شود و به ازای هر 15 سانتی متر جهت تقویت در مقابل کمانش بسته شوند بطور مثال اگر طول ستون 3 متر باشد در نیم متر از پائین و بالای ستون خاموتها باید فشرده شوند .
برای اینکه محور میلگردها ی ستون ثابت بماند و بعد ستون کوچک نشود میلگردها را خم می کنند و خم آنها به اندازه 40 برابر قطر میلگرد است .

سپس میلگردها را به طولعای مشخص بریده و به میلگردهای انتظار بسته و در فواصل مشخص در نقشه خاموتها را می بندند و سپس تا تراز سقف قالب بندی را انجام می دهند و همانطوریکه قبل ام در مورد قالب بندی بحث شد از انواع قالب با توجه به شکل ستون می توان برای قالب بندی استفاده کرد که بیشتر از قالب چوبی استفاده می کنند و سپس عملیات بتن ریزی را انجام می دهند و با ضربه زدن به قالب در حین بتن ریزی کار ویراتور را نیز انجام می دهند .

مراحل اجرای ستون بتنی:

1. خم زدن ریشه ستون 2. خاموت بندی ستون ها 3. قالب بندی ستون ها 4. شاقول کردن قالب و بستن انها توسط شمع 5. بتن ریزی ستون 6. گذاشتن قالب کف تیر ها و بستن شمع های زیر قالب 7. آرماتور بندی تیر 8. گذاشتن تیرچه بلوك سقف 9. بتن ریزی تیر و بتن ریزی سقف

آرماتور بندی:

هنگامی که قالب زیرین تیرها تکمیل شد آرماتور بندی تیرها انجام میگیرد . آرماتور های طولی طبق نقشه ها در جای خود قرار می گیند و از بین ریشه آرماتور های ستون عبور می کنند . در این مرحله باید 3 عدد خاموت ستون نیز جایگذاری شود . در صورت استفاده از نماهای دارای نگهدارنده فلزی لازم است پایه این قطعات از قبل در محل خود در تیرها تعییه شود و از تخریب بتن تیر بعد از اجرا پرهیز گردد . بعد از آرماتور بندی تیرها نوبت به تیرچه های سقف می رسد . تیرچه ها می توانند از نوع بتی یا فلزی باشد . مزیت تیرچه های فلزی آنست که به علت مقاومت بالا لازم نیست در زیر آنها شمع قرار داده شود همچنین فاصله این تیرچه ها از همیگر بیشتر است و می توان از آنها در دهانه های بزرگتری استفاده نمود .

اسکلت فلزی:

قسمت های مختلف یک ستون عبارت است از ان پروفیلی است که بارهای فشاری را تحمل مینماید . برای ساختن ستون ها می توان از پروفیل های مختلف استفاده نمود ، مانند دو عدد تیر اهن بال پهن و یا دو عدد ناوادانی و یا یک عدد قوطی چهار گوش و یا چهار عدد نبشی و غیره . در ایران برای ساختن ستون ها معمولا از دو عدد تیر اهن معمولی استفاده می شود و آنها را به وسیله تسمه به یکدیگر متصل مینمایند گاهی نیز از اهن های بال پهن و یا قوطی چهار گوش استفاده میشود .

در موقع ستون سازی به دو علت ممکن است اینها ایجاد شود ، اول انکه امکان دارد تیر اهن های مورد نیاز برای ساختن ستون در اثر حمل و نقل پیچش یابد یا انکه در اثر جوش کاری غیر فنی در ستون اینها و پیچش ایجاد شود برای جلوگیری از استیفناستفاده میشود . و همچنین ممکن است در اثر برش صفحات فلزی صفحه تاب برداشته که در این صورت با استفاده از دستگاه تاب صفحه فلزی را از بین میرند .

انواع اتصال:1-اتصال پیچ و مهره 2-اتصال جوشی

در سازه های پیچ و مهره ای قبل از رنگ آمیزی قطعات توسط دستگاههای سندبلاست و واپربرس تحت نظر واحد کنترل کیفی زنگ زدایی می شوند که در سازه های جوشی این عملیات انجام نمی گردد و همچنین در سازه های جوشی بجای رنگ غنی از روی که در سازه های پیچ و مهره ای استفاده می شوند ، ضد زنگ بکار می رود که این امر باعث خوردگی سریع سازه می شود.

در دماهای بالا معمولاً اتصالات پیچ و مهره ای مقاومت بیشتری در برابر حرارت دارند و احتمال تخریب سازه اسکلت فلزی بسیار کمتر از اتصالات جوشی است.

انواع عملکرد اتصالات پیچی:

انواع اتصالهای پیچی: به طور کلی دو فلسفه در عملکرد اتصالات پیچی وجود دارد که عبارتند از: اتصال اتکایی و اتصال اصطکاکی.

عملکرد اتصال اتکایی: در عملکرد اتکایی، پیچ درون سوراخ صفحات اتصال قرار میگیرد و مهره بسته میشود

عملکرد اتصال اصطکاکی: هنگامی که پیچ درون سوراخ صفحات اتصال قرار میگیرد، علاوه بر مهره باید از واشر نیز استفاده نمود

انواع اتصالات

1-ستون به کف،2- تیر به ستون،3- شاه تیر به تیرفرعی،4- مهاربند به قاب

اتصال ستون به کف

در ساختمان های فولادی باید از صفحه ستون برای اتصال ستون به شالوده استفاده کرد با توجه به اینکه تنش در ستون فولادی زیاد می باشد و در صورت عدم استفاده از صفحه ستون ستون فولادی بتن را پانچ خواهد نمود لذا با قرار دادن صفحه ای در زیر ستون تنش ستون فولادی را تقلیل داده و در حد قابل تحمل برای بتن می کنیم.

اتصال تیر به ستون

انواع اتصال تیر به ستون عبارتند از:

1-اتصال مفصلی.

2-اتصال صلب(گیردار).

فرق اساسی این دو اتصال در این است که در اتصال مفصلی انتقال ممان تیر به ستون و بالعکس وجود ندارد ولی در اتصال صلب این انتقال وجود دارد.

در اتصال مفصلی تیر به ستون یک فاصله بین تیر و ستون قرار میدهد که تیر بتواند کمانش کند ولی در اتصال صلب دیگر این فاصله وجود ندارد.

سازه هسته مرکزی

در این نوع سیستم، ناحیه جذب و جمع آوری بارهای هر سطح (طبقه) در مرکز ثقلی ساختمان تعیین شده است. ساختار این هسته مرکزی به صورت شاه تیر قائم طره ای مقاوم در برابر تنش های ناشی از اعمال نیرو بر آن می باشد؛ این هسته مرکزی که از جنس بتن یا فولاد می باشد در مرکز ساختمان قرار می گیرد و طبقات به آن کنسول می شوند، این سیستم سازه ای در جهت حذف عناصر قائم باربر و به حداقل رساندن آن قدم بر می دارد و عضو قائم سازه ای را تنها در یک نقطه جمع می کند؛ دهانه های گسترده و امکان طراحی پلان انعطاف پذیر و سازماندهی فضاهای، از خصوصیات این نوع سیستم سازه ای به حساب می آید هر نوع تغییر در شکل، جنس و اندازه هسته مرکزی تحت تاثر طول، ارتفاع و عرض ساختمان و محل قرارگیری این هسته می باشد.

قاب صلب بارهای جانبی را اساساً بوسیله خمش تیرها و ستونها تحمل می کند. چنین سیستم های هسته ای، دستگاه های مکانیکی و حمل و نقل را در خود جای می دهند

محل و موقعیت هسته ها

هسته های نمای خارجی

هسته های داخلی به صورت مرکزی

هسته های خارج از مرکز

تعداد هسته ها

هسته های مفرد

هسته های شکافته

هسته های چند تایی

شکل هسته ها

شکل های بسته : مربعی، مستطیلی، دایره ای و مثلثی

شکل های باز : T شکل و ناوادانی شکل

شکل هایی که از فرم ساختمان الهام می گیرند.

بررسی نمونه های موردنی

الف: برج خلیفه دبی ساخت: 2004 افتتاح: 2010

طراح: شرکت آمریکایی اسکیدمور، اوینگز، مریل ادرين اسمیت

این برج با الهام از طبیعت صحراء و گل *Hymenocallis* است.

ب: برج کاپیتال گیت در دبی

Capital Gate Tower, Abu Dhabi

افتتاح: 2011

طراح: RMJM

طراح این برج، ماتبرین دوفرین، یکی از جاه طلبانه ترین طرح هایش را در این پیزای مدرن پیاده کرده است: برجی که 18 درجه به سمت غرب تمایل دارد. این برج در مرکز نمایشگاه های شهر ابوظبی احداث شده و مواد اصلی به کار رفته در سازه آن فولاد ضدزنگ، بتن و شیشه است. برای اینکه این سازه در مقابل زلزله مقاوم باشد هسته مرکزی ساختمان دقیقا در جهت مخالف خمیدگی آن و مستقیم به سمت بالا ساخته شده است. ساختار پایه کاپیتال گیت یک هسته عمودی بتن احاطه شده توسط یک شبکه مورب فولادی شکل خارجی از برج است.

ج: برج Turning Torso

طراح معمار: سانتیاگو کالاتراوا 1999-2001 محل پروژه: ملمو - سوئد
کاربری برج: مسکونی ساختار: هسته مرکزی و اسلب بتن
زمان ساخت: 2001 - 2005 پوشش محافظ خارجی: فولاد

بر اساس مجسمه سازی، "چرخاندن نیم تن" کاوش بدن انسان در حال حرکت هر طبقه شامل یک مربع در اطراف هسته و بخش مثلثی با حمایت یک ساختار فولادی خارجی و هسته مرکزی توسط یک پایه دال پشتیبانی شده است.

د: برج کانتون چینافتح : 2010

برج ۶۰۰ متری کانتون در گوانگژو چین واقع شده، این برج سال ۲۰۰۴ در رقابتی که

با عنوان new proposal for the plot of land برگزار میشد رتبه‌ی اول را کسب کرد.

Architects: [Information Based Architecture](#)

برج کانتون یا برج تلویزیونی-نجومی کانتون در قلب شهر گوانگژو ساخته شده است. سازه‌ی برج کانتون بصورت هذلولی است و ۴۵۰ متر ارتفاع دارد که با آنتن نصب شده بر وی آن، ارتفاع برج به ۶۰۰ متر می‌رسد. برج کانتون در حال حاضر عناوین بلندترین سازه در چین و دومین برج بلند دنیا را یدک می‌کشد.

هسته‌ی مرکزی سازه

فرم داینامیک پیچشی بنا از محور‌های مستقیمی تشکیل شده که هسته‌ی سازه رو محاصره می‌کنند و در وسط برج بخشی رو که "کمر" سازه شناخته می‌شود به وجود می‌ارزند. این بخش طوری طراحی شده که کوچکترین بخش برج باشه و بتوانه محور آسانسور‌ها و پلکان فرار از آتش رو در خودش جا بدهد، این بخش مساحتی معادل ۱۵.۶ متر مربع دارد.

سیستم سازه‌های لوله‌ای

در طرح سازه‌های بلند اخیراً ایده جدیدی ارائه شده است که موسوم به سیستم لوله‌ای می‌باشد. در حال حاضر در چهار مورد از پنج ساختمانی که بلندترین ساختمان‌های دنیا می‌باشند از این روش استفاده شده است. این ساختمان‌ها عبارتند از ساختمان هنکاک برج سیرز و ساختمان استاندارد اویل در شیکاگو و ساختمان مرکز تجارت دنیا در نیویورک. بازده سازه‌ای سیستم‌های لوله‌ای به قدری زیاد می‌باشد که در اکثر موارد مقدار مصالح سازه‌ای مصرف شده برای هر فوت مربع کف (یا سقف) قابل مقایسه با مقدار مصالح مصرف شده در ساختمان‌های قابی متداول به ارتفاع نصف می‌باشد.

در طرح لوله‌ای فرض می‌شود که عناصر سازه‌ای پیرامونی ساختمان در مقابل بارهای جانبی همچون یک تیر با مقطع صندوقی (جعبه‌ای) تو خالی که از زمین طره شده است عمل کند. چون دیوارهای خارجی تمام یا بیشتر بار جانبی را تحمل می‌کنند، مهار بندی‌های قطری یا دیوارهای برشی داخلی پر هزینه حذف می‌گردند.

دیوارهای لوله از ستون هایی تشکیل می شوند که به فواصل کم در مجاورت یکدیگر در اطراف محیط ساختمان قرار می گیرند و به یکدیگر با تیرهای با عمق زیاد که در بالا و پایین آنها سوراخ های پنجره قرار دارند متصل می شوند. این سازه نمایی همچون دیواری با سوراخ های متعدد به نظر می رسد. سختی دیوار نما می توان با افزودن مهار بندی های مورب (قطری) که اثر خر پا مانند ایجاد می کند زیاد تر نمود. صلبیت لوله چنان زیاد است که در مقابل بارهای جانبی به صورت یک تیر طره ای عمل می کند. لوله خارجی می تواند به تنها یی تمام بارهای جانبی را تحمل کند یا اینکه با افزودن نوعی مهار بندی داخلی می توان لوله را بیشتر تقویت نمود و سخت تر کرد

مزایای کاربرد سیستم لوله ای نسبت به سیستمهای مشابه

* بازده سیستم لوله ای از لحاظ اقتصادی بسیار زیاد بوده.) صرفه جویی در مصرف مصالح (

* کاهش تغییر شکل های کلی ساختمان و تغییر شکل های نسبی طبقات

انعطاف پذیری زیاد تقسیم بندی فضای داخلی به دلیل فاصله زیاد ستون های داخلی

* یکنواختی این سیستم امکان استفاده از روش های پیشرفته (مانند ساخت قطعات بزرگ در کارخانه در سازه های فولادی و بکارگیری قالب لغزنده در سازه های بتنی) را میسر می سازد
نمونه ساختمان های سیستم سازه لوله ای:

برج سیرز

ساخت سال ۱۹۷۳، نام یکی از بلندترین ساختمان های جهان و از نمادهای شهرشیکاگو این ساختمان ۱۱۰ طبقه و ۵۲۷ متر ارتفاع دارد و کماکان بلندترین ساختمان آمریکا، و سومین برج بلند در جهان است

مرکز تجارت دنیا در نیویورک

هزینه ساخت این آسمانخراش ۱۰۴ طبقه، ۳.۸ میلیارد دلار برآورد شده است و ساخت آن ۸ سال به طول انجامیده است

این ساختمان با ارتفاع 541.32 متر و 105 طبقه، بلندترین آسمان خراش در ایالات متحده آمریکا و در میان بلندترین برج‌های جهان قرار دارد

سیستم سازه‌های کابلی

در این نوع سیستم اعضای اصلی که همان کابل‌ها هستند به صورت کششی عمل می‌کنند و یک دکل قائم یا مایل به صورت متقارن یا نامتقارن وظیفه مهار نیروها را کششی کابل‌ها و تبدیل آنها به تنش فشاری و انتقال آن به پی را بر عهده دارد.

یک ترکیب کاربردی‌تر، سازه‌ای کابلی مابین دو تکیه‌گاه برای تحمل باری معلق در وسط دهانه می‌باشد. در زیر چنین باری کابل از وسط خم می‌شود و هر تکیه‌گاه نیمی از وزن بار را تحمل می‌کند. با توجه به این که وزن کابل در برابر بار وارد ناچیز است، کابل شکل ۷ به خود می‌گیرد. نیروی کششی در کابل از طریق بار وارد و شیب کابل محاسبه می‌شود.

نیروی کشش در کابل معمولاً برابر برآیند مؤلفه‌های عمودی و افقی نیروی عکس‌العمل است.

زنجیرواره: کابل‌هایی که بار یکنواخت بر طول آنها وارد می‌شود زنجیرواره نامیده می‌شوند

در عمل، عبارت زنجیرواره برای هر عضو معلق منحنی شکل که در طولان بار گذاری شده صرف نظر از نحوه توزیع بارها به کار می‌رود. برای مثال کابل‌های اصلی یک پل معلق از نوع کابل‌های زنجیرواره هستند، گرچه شکل منحنی آنها نزدیک به یک سهمی است.

رانش در سازه‌های کششی: خیز یک سازه زنجیرواره، رانش افقی ایجاد شده را تعیین می‌کند: خیز کمتر، رانش بیشتر

در بیشتر کابل‌های زنجیرواره که برای سازه سقف ساختمان‌ها به کار می‌روند نسبت خیز به دهانه 1:8 تا 1:10 است.

برای بار متمرکر که در وسط دهانه وارد می شود ، خیر مناسب در حدود 50 درصد طول دهانه می باشد.

برای بار یکنواخت روی یک کابل سهمی شکل ، خیر مناسب تقریبا 33 درصد طول دهانه می باشد.

برای بار یکنواخت روی یک کابل سهمی شکل ، خیر مناسب تقریبا 33 درصد طول دهانه می باشد.

در حدود 80 سال پیش از کابل برای پل ها استفاده می شده و در قدیم نیز در پل های دهنده بزرگ از سیستم طناب استفاده می کردند و در این سیستم سقف از کابل آویزان می شود.

کابل عضو کششی نازکی است که ضمن مقاومت کششی در برابر نیروها ، در برابر فشار مقاومت ندارد. سیم فلزی ، طناب و میله باریک ، به عنوان کابل عمل می کنند.

اگر کابل باری را عمودی حمل کند ظرفیت آنرا می توان به سادگی با تقسیم وزن برابر مقطع کابل اندازه گرفت.

کابل ها انعطاف پذیرند ، این انعطاف پذیری به قدری است که آن عناصر نمی توانند لنگر خمشی و نیروی فشاری را تحمل نمایند و فقط نیروهای کششی را به خوبی تحمل می کنند و انتقال می دهند.

مهمنترین مسایل مهندسی مربوط به کابل ها ، یافتن شکلی است که کابل تحت اثر نیروهای وارد ، به خود می گیرد و محاسبه نیروی کششی است که در کابل ایجاد می شود.

امروزه با پیشرفت تکنولوژی می توان کابل های بسیار قوی که قدرت کششی بسیاری را داشته باشند ، تولید نمود.

برای پوشش سقف می توان از کابل های منفرد استفاده نمود.

مزایای سازه کابلی:

- رفتار دو طرفه دارد(رفتاری که در دو جهت عمود برهم نیروها را منتقل می کند)

- می تواند مساحتی را بپوشاند که کنترل نوسانات و ارتجاعات را انجام می دهد.

- فرم های هندسی متنوعی می دهد.

- خطی و غیر ایستا

- مقاومت بالا در برابر کشش

- هزینه اجرای پایین

معایب سازه های کابلی:

- لرزش و ارتعاش(ارتعاش کامل سبب لرزش طولی و عرضی هرآنچه بدان متصل است می شود)

- آسیب پذیری در برابر باد

- عدم امکان استفاده در ساختمان های کوچک به سبب ناپایداری

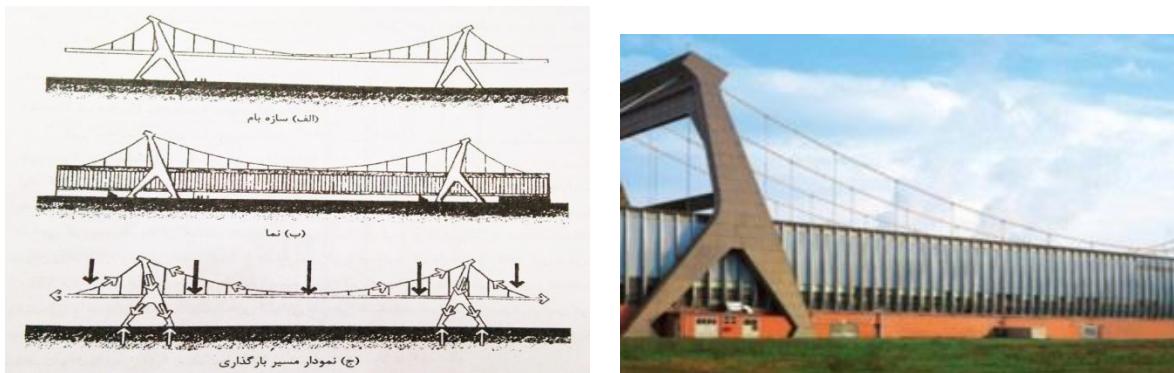
- پیچیدگی فراوان در طراحی و اجرا

- مقاومت ناچیز در برابر فشار

نمونه های سازه کابلی

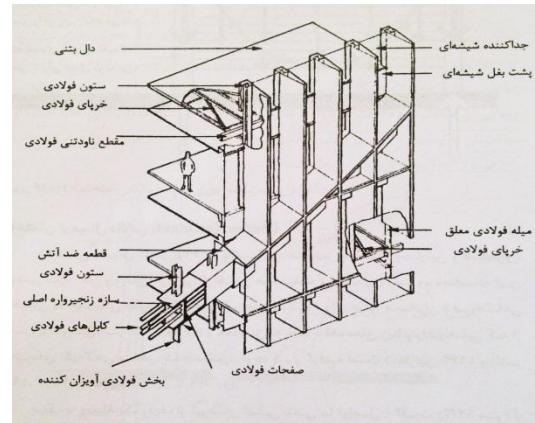
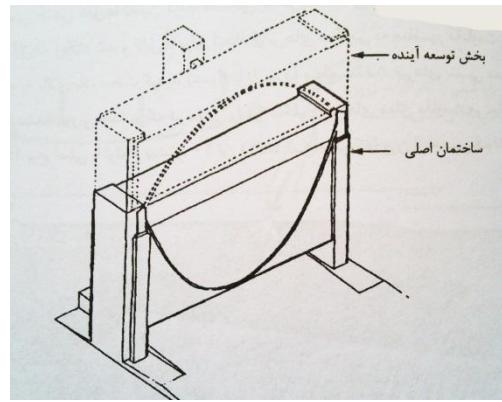
کارخانه‌ی کاغذ سازی بورگو:

این ساختمان با سقفی شبیه پل سطحی معادل 7992 متر مربع را پوشش می‌دهد. پوشش دهانه در جهت بلندتر (به طور معمول نسبت به جهت کوتاه تر اقتصادی تر است) برای ایجاد فضای مرکزی و بدون ستون جهت توسعه‌ی آتی برای خطوط تولید اضافی در نظر گرفته شده است. طول دهانه‌ی مرکزی این ساختمان 163 متر است که از چهار کابل اصلی معلق با کابل‌های ثانویه‌ی عمودی که سطح صاف فولادی بام را در زیر نگه می‌دارند، تشکیل شده است. در هر یک از آن‌ها یک طره به طول 43 متر طراحی شده است. از بار مرده‌ی سطح بام برای خنثی کردن نیروهای رو به بالای باد استفاده شده است. تکیه گاه‌های بتنی با قاب‌صلب پایداری جانبی مورد نیاز را عمود بر دهانه‌ی اصلی فراهم می‌کنند. تمامی سازه‌ی اصلی روی چهار ستون بتنی به ارتفاع 50 متر نگاه داشته شده است. کابل‌های پل در هر انتهای با پایه‌های حجمی بتنی برای مقاومت در برابر نیروی رانش داخلی به زمین محکم شده‌اند. کابل‌های سقف کارخانه به زمین متصل نمی‌باشند، ولی به دو سر سطح طره شده‌ی بام اتصال دارند.

ساختمان بانک فدرال ریزرو:

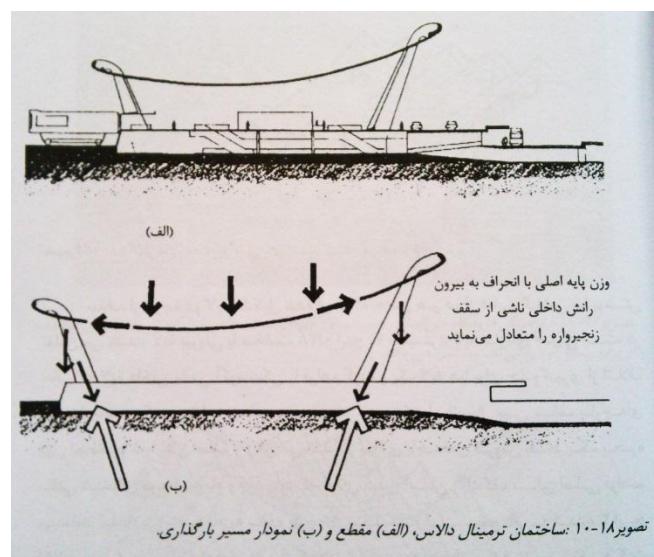
این ساختمان طویل دارای دهانه‌های بزرگی است که برای آزاد کردن زیر میدان عمومی شهری از انسداد و حذف ستون‌هایی که امکان تداخل با طراحی بخش زیر زمینی ساختمان در زیر میدان مذکور را داشتند، طراحی شد. مساحت هر طبقه 1560 متر مربع است. این ساختمان بیشتر به علت دهانه‌ی 82.3 متر در طول میدان عمومی با استفاده از سازه‌ی معلق بخش اداری مورد توجه قرار گرفته است. دو برج خدماتی در دو انتهای ساختمان کل تکیه گاه‌های عمودی و پایداری جانبی را برای بخش اداری تأمین می‌کنند. هریک از این برج‌ها با نمایی از جنس سنگ گرانیت، سازه‌ای برشی به شکل H از جنس بتن مسلح دارند که به طور عمودی از سطح زمین طره شده‌اند. نیروی افقی رانشی درونی در بالای فرم منحنی طنابی به وسیله‌ی یک خرپا به شکل جعبه در بالای ساختمان خنثی می‌گردد. این خرپا 8.5 متر ارتفاع و 18.3 متر عرض و 82.3 متر طول دارد. طبقات بالای فرم منحنی طنابی به وسیله‌ی ستون‌هایی نگاه داشته می‌شوند (که در بالای فرم منحنی طنابی باقی می‌مانند)، طبقات زیر فرم منحنی طنابی به وسیله‌ی مقاطع عرضی فولادی از آن آویزان شده‌اند.

تصویر ۱۰-۱۵ : ساختمان قدرال ریزرو، برش ایزوفرمتریک با جزئیات دیوار دخانه.

ساختمان ترمینال دلاس:

سقف به وسیلهٔ یک ردیف از تیرهای اصلی بتنی با فواصل 12.2 متر از یکدیگر نگاه داشته می‌شود. ارتفاع آن‌ها 19.8 متر در قسمت دستری اصلی و 12.2 متر در جهت مخالف آن می‌باشد. این ساختمان شبیه به یک گهوارهٔ معلق در بین درختانی از بتن، مشکل از ستون‌های با فرم منحنی طبایی موازی از جنس کابل فولادی با قطر 25 میلیمتر با فاصلهٔ 3 متر از یکدیگر و پانل‌های پیش ساختهٔ بتنی که بین آن‌ها را پوشانده است، می‌باشد.

تصویر ۱۰-۱۶: ساختمان ترمینال دلاس، (الف) مقطع و (ب) نمودار مسیر بارگذاری.

سیستم سازهٔ خرپا

خرپا سازه‌ای صلب از واحدهای مثلثی شکل است که از اتصال اجزای باریک و بلند ساخته شده است. خرپاها توانایی تحمل نیروهای کششی و فشاری را دارند.

خرپاها از جمله ساده‌ترین اعضاء باربر سازه‌ها هستند که در کل به عنوان اعضاء خمسمی عمل نموده و در سقف‌ها، پل‌ها، وسازه‌های هوا و فضا مورد استفاده قرار می‌گیرند. در این گونه سازه‌ها به علت عدم وجود نیروی برشی و لنگر خمسمی در تک تک اعضاء متشکله مثلث‌ها اتصالات باید به صورت مفصلی مدل شود.

خرپا بر حسب تعریف از مجموعه‌ای از اعضایی بوجود می‌آید که همگی در یک صفحه قرار داشته و ترکیب آنها یک شبکه مثلثی ایجاد نماید. چون در خرپاهای فرض می‌شود که اعضا در انتهای خود به اعضای دیگر لولا شده‌اند بنابراین شکل مثلثی تنها شکل پایدار خواهد بود.

کاربرد خرپا

خرپاهای از مفیدترین و معتمدترین فرم‌های سازه‌های هستند که در انواع ساختمانها و ماشینهای کار می‌روند.

ساختمانهای خرپایی، در مقابل نیروهای وارد آمده مقاومت بسیاری دارند و از لحاظ اقتصادی نیز ساخت آنها مقرون

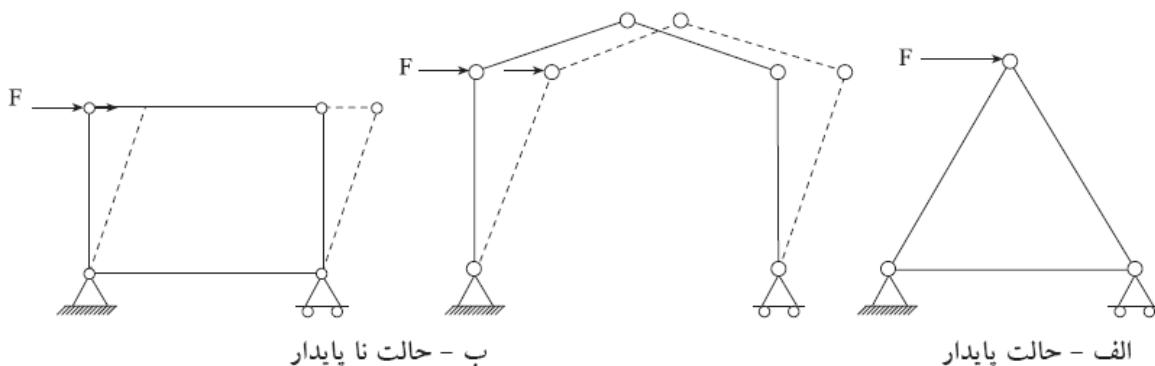
به صرفه است. اتصال میله‌های خرپاهای به یکدیگر چنانچه فلزی باشند، به وسیله میخ و پیچ انجام می‌گیرد. و چنانچه خرپای چوبی باشد، اتصالات آنها به سقفهای با دهانه‌های زیاد و نیز پله‌ها به کار می‌برند.

بعضی از ماشینهای سنگین، مثل جرثقیلها، نیز از خرپا استفاده می‌شود. خرپاهای ضمن داشتن مقاومت زیاد، از نظر وزن سبک هستند. استخوانبندی بال بعضی از پرندگان که برای پرواز سبک باشند، به صورت خرپا تکوین یافته است. اسکلت بندی هواپیماها را نیز به همین علت از نوع خرپایی انتخاب می‌کنند.

اصول ساخت خرپا :

چون در خرپاهای فرض می‌شود که اعضا در انتهای خود به اعضای دیگر لولا شده‌اند. بنابراین ((شکل مثلثی)) تنها شکل پایدار خواهد بود. اگر شبکه در یک صفحه واقع باشد، خرپا را ((خرپای صفحه‌ای)) و اگر شبکه فضایی باشد خرپای حاصل را ((خرپای فضایی)) می‌گویند. شبکه‌هایی که به صورت چهار عضو یا بیشتر باشند، پایدار نیستند و تحت تأثیر نیروهای مؤثر فرو می‌ریزند.

با توجه به این نکته که در خرپاهای فرض می‌شود که اعضا در انتهای خود به اعضای دیگر لولا شده‌اند. با مطالعه‌ی سازه‌های شکل 10-1 واضح است که خرپای مثلثی نشان داده شده تحت تأثیر نیروی وارد آمده تغییر شکل نمی‌دهد، مگراین که یکی از اعضای آن خم شود یا بشکند. بنابراین شکل مثلثی تنها شکل پایدار خواهد بود.

شکل ۱۰-۱- پایداری شبکه‌های مثلثی

انواع خرپا از نظر شکل

خرپاهای به طور کلی به دو دسته‌ی صفحه‌ای و فضایی تقسیم بندی می‌شوند.

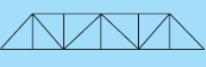
فرم پایه‌ی خرپاهای صفحه‌ای از سه عضو و سه گره تشکیل می‌شود. خرپاهای صفحه‌ای از نظر شکل ظاهری به گونه‌های متفاوتی ساخته می‌شوند که

نمونه‌هایی از آنها را در شکلهای جدول ۱۰-۱ و ۱۰-۲ ملاحظه می‌کنید.

جدول ۱۰-۱- انواع معمول خرپاهای صفحه‌ای مورد استفاده در سقف‌های شبدار

نوع	شکل خرپا	جنس	شرح
پرات (pratt)		معمولًاً فولاد، در بعضی موارد چوب	دهانه حداکثر در حدود ۳۰ متر
هاو (Hawc)		معمولًاً چوب	دهانه حداکثر در حدود ۳۰ متر
فینک (Fink)		معمولًاً فولاد	معمولًاً دهانه به حداکثر در حدود ۲۰ متر محدود می‌شود
قوسی (Bowst ring)		معمولًاً فولاد	معمولًاً برای سقف مناره‌ها، سوپر مارکت‌ها و گاراژها به کار برده می‌شود و دهانه ممکن است به ۳۰ متر برسد.
دندانه‌ای (Saw Tooth)		چوب یا فولاد	سمت شیب تند خرپا برای استفاده از نور خارج است که برای یکنواختی به طرف شمال قرار داده می‌شود و در مواردی به کار برده می‌شود که وجود ستون‌های زیاد اشکالی ایجاد ننماید.

جدول ۱۰-۲- انواع معمول خرپاهای صفحه‌ای مورد استفاده در سقف‌های تفت

نوع	شکل خرپا	جنس	شرح
پرات (pratt)		فولاد	دهانه حداکثر تا حدود ۶۰ متر
هاو (Hawc)		چوب یا فولاد	در گذشته بسیار مورد استفاده بوده ولی در حال حاضر به ندرت از آن استفاده می‌شود
وارن (Warren)		فولاد	نوع بسیار معمول دهانه تا حدود ۶۰ متر
بالتمور (Baltimore)		فولاد	برای دهانه‌های بیش از حدود ۱۰۰ متر به کار می‌رود.
خرپای K (K Tauss)		فولاد	برای دهانه‌های بیش از ۱۰۰ متر به کار می‌رود.

نمونه های سیستم خرپا

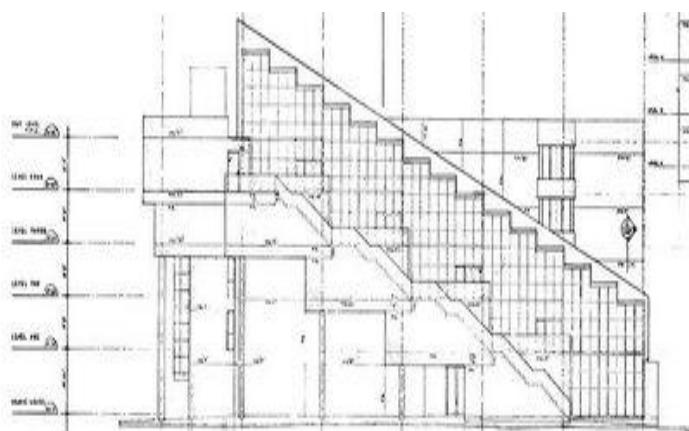
تالار گاند Gund Hall

محل احداث : کمبریج، ماساچوست، مهندس معمار: جان اندروز

هدف طراح استفاده از سیستم های مکانیکی و سازه بام به عنوان ابزار آموزش بوده

قطر میله فوکانی 12 (3/7 اینچ) متر) خرپا به وسیله یک اتصال گیردار در بالا و یک اتصال ساده در پایین

اعضای لوله ای شکل برای امکان ساخت ساده تر (در مقایسه با اعضای بال پهن) و سهولت کاربری انتخاب شدند.

ساختمان سنزبری

ساختمان از 37 خرپا در مقطع به مستطیل

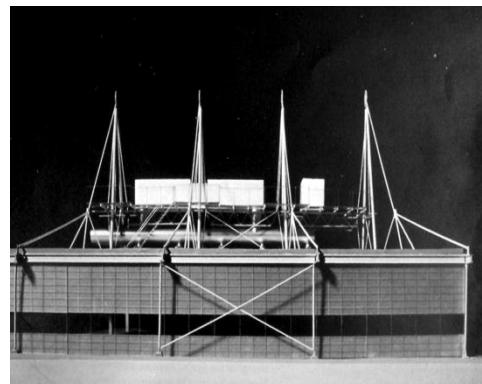
هر خرپا ارتفاع 5/2 متر و 8/1 متر عرض

هر یک با اتصال گیردار در بالای هر ستون خرپایی که از زمین طریق شده اند متصل هستند

• مرکز تحقیقاتی پت سنتر:

- این مرکز با هدف ایجاد انعطاف پذیری و حداکثر استفاده از فضاهای داخلی طراحی شد. به همین دلیل از یک شبکه وسیع سازه ای فاقد ستون استفاده شد. سیستم های تاسیساتی به صورت مستقیم بر روی قسمت مرکزی ساختمان و قابهای معلقی که از سازه ساختمان آویزان هستند قرار گرفته اند.

خرپای فضایی (فضاکار)

سازه فضاکار یک سیستم خرپای سه بعدی است که دهانه های آن در دو جهت گسترش یافته اند و اعضای آن فقط تحت تاثیر کشش و فشار قرار دارند. این سازه ها از مدول های یکسان و تکرار شونده با لایه های موازی در بالا و پایین (مشابه میله های فوقانی و تحتانی خرپا) تشکیل می گردند. سازه فضاکار، به مجموعه سازه های مشابه اطلاق می شود که شامل شبکه ها، طاقها، برجها، شبکه های کابلی، سیستمهای پوسته ای و غشایی، سازه های تا شونده و ترکیبات کش بستی می شود. این تعریف، یک تعریف ریخت شناسانه از سازه های فضا کار است.

یک قاب فضایی یا سازه فضایی، عبارت است از سازه ای که از اجزای خرپامانند سبک و محکم تشکیل شده از پایه هایی که در یک الگوی هندسی در کنار هم قرار گرفته اند. قاب های فضایی برای پوشش دادن دهانه هایی که تکیه گاه کم تعدادی دارند به کار می روند. چون در قاب های فضایی، همچون خرپاها از مثلث استفاده می شود، لنگرهای خمی، به صورت بارهای کششی و فشاری به اعضای محوری خرپا منتقل می گردند که این خود باعث مستحکم بودن قاب های فضایی می شود.

گاهی از سازه های فضاکار در ساخت موتور سیکلت و وسایل حمل و نقل نیز استفاده می شود.

سازه پوسته ای

پوسته سازه های نازک باسطح منحنی میباشد که بارها را بصورت کشش، فشار و برش به تکیه گاهها منتقل مینماید. سازه ها یپوسته ای مشابه طاقهای سنتی میباشد با این تفاوت که سازه یپوسته ای در برابر نیروهای کششی مقاوم میباشد. اغلب پوسته های معماری از بتون مسلح ساخته شده اند همچنین از تخته چندلایی، فلز

پلاستیک های شیشه ای مسلح هم استفاده میشود. پوسته ها به علت شکل منحنی خود مقاومت خوبی در برابر بارهای گسترده یکنواخت درسازه هایی مانند سقف دارند اما مقاومت این نوع سازه به علت نازک بودن، دربرابر خمش های ناحیه ای که از طریق بارهای متتمرکز تولید شده قابل توجه نمیباشد

انواع پوسته

پوسته های دورانی- پوسته های انتقالی- پوسته های سین کلاستیک و پوسته های آنتی کلاستیک- پوسته های قابل توسعه- پوسته های غیرقابل توسعه.

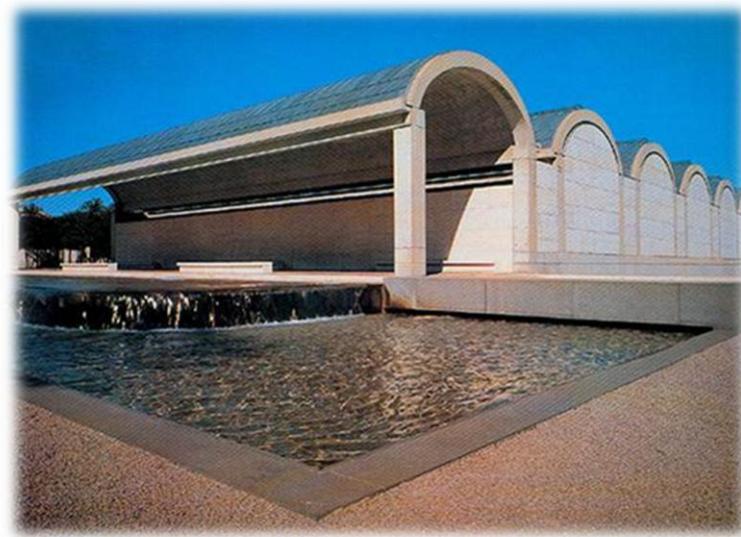
مزایای این سیستم: ایجاد فضایی بدون ستون، زیبایی وجذابیت فرم، عملکرد مناسب در برابر نیروهای زلزله، امکان ترکیب و ایجاد فرم های متنوع و صرفه جویی در مصرف انرژی است

معایب این سیستم: عدم امکان اجراء در طبقات متعدد، عدم استفاده بهینه از فضاهای به دلیل شکل دایره ای و عد مسازگاری با محیط زیست به دلیل استفاده از بتون

نمونه های ساخته شده

موزه کیمبل

این موزه (1972: فورث ورث، تگزاس، مهندس معمار لویی کان، مهندس سازه: آکا مدانت) مجموعه ای با استفاده از سازه استوانه ای و کوششی برای پخش نورجهت ایجادیک اثر واضح و روشن و بی انتهای معماری است. سازه سقف مت Shankel از 14 پوسته استوانه ای است که دهانه ای به ابعاد 7*30.5 متر را می پوشاند. ضخامت پوسته 10 سانتیمتر و از مقطع به شکل منحنی شبیه دایره است. اکثر پوسته ها دارای پنجره سقفی به عرض 9.14 سانتیمتر در مرکز پوسته بریده شده است

کلیسای ارتدوکس یونان

این کلیسای زیبا در سال 1956 توسط فرانک لوید رایت که شهرت جهانی دارد ساخته شده این کلیسا گنجایش 670 نفر را دارد در طبقه اول ورودی و پیلوت قرار دارد و در طبقه دوم یک سالن زیبایی در نظر گرفته شده در قسمت غربی این سالن یک تراس طراحی شده سقف سالن با گنبد زیبایی از جنس بتون مسلح

پوسته ای پوشیده شده این گنبد داری قطر 28.6 متر است در زیر گنبد پنجره های قوسی قرار دارد که نور سالن را تامین میکنند طراحی بصورتی انجام شده که انسان تصور میکند که گنبد معلق استوزن سقف گنبد به دیوارهای قوسی بالای پنچره واژ آنجا به سقف زیرین وسپس به دیوارها باربر(که دارای ضخامت زیادی هستند و ستون ها وارد میشود طبقه زیرزمین شامل کلاسهها و تاسیسات میباشد

ترمینال TWA :

یکی از بناهای زیبای و بی نظیر فرودگاه بین المللی اف کندي در نیو یورک است این بنای تاریخی بین سالهای 1956 و 1962 ساخته شده این ساختمان باشکوه که پرنده ایدر حال پروازرا نشان میدهد یکی از کارهای موفق ارو سارینن بشمار میرود شکل دیوارهای مقعر تماشا چیان را بطرف ورودی راهنمائی میکند حجم تندیس گونه این فرودگاه رویائی یاد آ ور پرنده ایپرگشوده برای پرواز است ئ به جرات میتوان گفت طراحی ساختمان بر اساس عملکرد های آن انجام شده هر ساله ملیون ها توریست از این بنای زیبا بازدید بعمل می آورند سقف های پوسته ای زیبای آنحضر هر بینده ای را بخود جلب میکند

ساختارهای غشایی:

نمونه‌ی این سازه‌ها در طبیعت تخم مرغ، گردو و سخت پوستانی مثل لاک پشت است.

نکته بسیار مهم در مورد سازه‌های غشایی این است که آنها همیشه باید در کشش باشند، در غیر این صورت با وزش باد مانند پارچه‌ای لخت و رها، چین و چروک برداشته و قسمت‌های مختلف آن، آنچنان به هم کوبیده می‌شوند که از بین برونند. در سازه‌های غشایی وجود چروک نشانه عدم وجود کشش، وجود پارگی نشانه وجود کشش بیش از حد است. تاثیر باد را در طول برپایی سازه‌های غشایی و ثبیت وضعیت پایداری نهایی آن نباید نادیده گرفت. غشاها ذاتاً پایدارند مگر انکه در اثر کمانش تغییر شکل دهند و ناپایدار گردند. اغلب پوسته‌ها ای معماری از بتون مسلح ساخته شده اند همچنین از تخته‌ی چند لایی، فلز پلاستیک های شیشه‌ای مسلح هم استفاده می‌شود. پوسته‌ها به علت شکل منحنی خود مقاومت خوبی در برابر بارهای گسترده‌ی یکنواخت در سازه‌هایی مانند سقف دارند اما مقاومت این نوع سازه به علت نازک بودن، در برابر خمش‌های ناحیه‌ای که از طریق بارهای متمرک‌زتوالید شده قابل توجه نمی‌باشد. پوسته، سازه‌ای نازک با سطح منحنی می‌باشد که بارها را بصورت کشش، فشار و برش به تکیه گاه‌ها منتقل می‌نماید.

أنواع تکيه گاه ها

بخش دیگری از سازه‌های غشایی، عناصری هستند که وظیفه‌ی انتقال بار غشا به زمین را برعهده دارند. این عناصر به طور عمومی تکیه‌گاه نامیده می‌شوند. تکیه‌گاه‌ها در سازه‌های چادری به صورت دیرک‌های خارجی، کابل‌های معلق از دیرک‌های خارجی و دیرک‌های داخلی هستند

سازه‌های بادی:

سازه‌های هوای فشرده یا سازه‌های بادی نیروها را از طریق پوسته‌هایی با تنظیم داخلی به وسیلهٔ هوا منتقل می‌کند. این سازه‌ها فقط نیروهای کشش را از طریق سطح پوسته انتقال می‌دهند. وقتی که پوسته‌ها یک حجم یا تعدادی از احجام جداگانه را کاملاً احاطه می‌کنند، می‌توانند به تنهایی به وسیله فشار داخلی خود پیش تنبیده شوند. در این حالت به آن‌ها سازه‌های هوایی یا بادی گفته می‌شود. نمونه این سازه‌های پوسته‌ای که شامل یک حجم بسته است را در قایق‌های پلاستیکی می‌توان دید.

مزایا و معایب

۱- جذابیت و زیبایی، اشکال متنوع، مقاومت و پایداری ذاتی ناشی از اشکال پوسته به لحاظ سهولت اجراء سرعت برپایی بسیار جذاب می‌باشد.

۲- قالبندی دشوار و زمانبر این سازه‌ها از ویژگی‌های منفی آن هستند.

۳- کوتاهی عمر، کم دوامی، آسیب پذیری در مقابل آتش سوزی، بی ثباتی شکل و چروک شدن از کاستی‌های این نوع پوشش می‌باشد.

4- انرژی کمتری برای تنظیم شرایط محیط حاصل می شود. مثلا در مناطق گرمسیر با استفاده از این غشاء ها می توان مقدار زیادی از نور خورشید را منعکس کرده و دمای ساختمان را با صرف انرژی کمتری تنظیم نمود و در مناطق سردسیر با بهره گیری از لایه های عایق حرارتی که منعطف و مات می شوند با انرژی کمتری شرایط مطبوع حاصل می شود.

5- می توان بدون هیچ محدودیتی شکل و ساختار سطحی حتی سه بعدی ایجاد کرد. هرچند سازه های غشایی در همه موارد قابلیت جایگزینی برای سقف ها و نماهای ساختمانی را ندارند اما توانایی استفاده شدن به عنوان بخشی از کل ساختمان را برای رفع نیازی خاص بطور حتم دارا هستند.

6- در طول عمر یک بنا استفاده از سازه های غشایی به میزان قابل توجهی مقرن به صرفه می باشد، زیرا ساختن این سازه ها با صرفه جویی در مصالح، کم بودن مدت زمان نصب و هزینه کم تعمیر و نگهداری همراه است.

7- با وجود اینکه مساحت‌های چند هزار مترمربعی با این سازه ها قابل پوشش هستند، اما با توجه به وزن کم پوسته ها و ویژگی های مکانیکی عالی آنها، حداقل تکیه گاه و ستون مورد نیاز است.

8- ساختار های غشایی اغلب به عنوان پوشش استفاده شده و در فواصل بزرگ می توانند اقتصادی و جذاب باشند.

کلیسا ارتديسك بشارت یونان

این کلیسا(1956: میلواکی، مهندی معمار: فرانک لوید رایت) یکی از آخرین کارهای رایت با ظرفیت 670 نفر محل نشستن در جایگاه اصلی می باشد. گندب با پوسته ای نازک بتن مسلح در پایه، قطری برابر 28.6 متر دارد و کاملاً توخالی است. بخش منحنی با شعاع 60 متر فقط 3.3 متر ارتفاع در بالای پله دارد، ضخامت سازه ای پوسته از 75 تا 100 میلیمتر در لبه ها افزایش یافته که برای مقاومت در برابر رانش بیرونی به عنوان حلقه ای کششی عمل می کند. گندب با یک لایه ای 75 میلیمتری که روی بتن پاشیده شده است. پوشش نهایی، کاشی آبی رنگ به ضخامت 50 میلیمتر است.

کناره های پوسته روی یک ساقه ای کوتاه عمودی قرار می گیرد که با پنجره ای قوسی شکل برای دسترسی به نور طبیعی باز می شود، گوی ها کره هایی شیشه ای و توپر هستند که درون ساقه ای بتنی سقف قالب گرفته شده اند. به دلیل فاصله ای کم مابین گوی ها، آنها بار وزن گندب را به تکیه گاه ها توزیع می کنند. ساقه ای گندب روی محیط یک گندب ثانویه که کف تراس را شکل می دهد نگاه داشته می شود. این بخش در اطراف مسلح گردیده و مانند یک حلقه ای کششی عمل می نماید (هدف همان مقاومت در برابر نیروی رانش بیرونی است).

سیستم سازه ای پیش ساخته:

نقاط قوت سیستم تیلت آپ:

بازشو را می توان به سهولت در دیوار بتنی قالببندی کرد

کاهش ضایعات مصالح و فراوردها در روند ساخت

کاهش هزینه

پیش ساخته بودن نما

طراحی مدولار

نقاط ضعف سیستم:

ساختمان های کوتاه مرتبه

کاهش میزان اختیار در تعیین ابعاد فضا

امکان ایجاد تورفتگی ها و بیرون زدگی ها در نما نیست

نسبت به سیستم های نوین سنگین است

نیاز به کارگاه بزرگ برای اجرا

امکان تغییر ابعاد قطعات، پس از تولید منتفی است

وجود جرثقیل الزامیست

امکان دسترسی به مدارهای تاسیسات مکانیکی و الکتریکی در دوره بهره برداری وجود ندارد

عدم تامین انتظارات (در صورت عدم استفاده از لایه های ارجاعی میراگر صوت) در صدابندی کوبه ای

سقف های بین طبقات

سیستم دیوار ها و سقف های بتن مسلح پیش ساخته توخالی (سیستم داموس)

سیستم داموس در دسته بندی سیستم های پیش ساخته بتن مسلح قرار می گیرد. این سیستم متشکل از

دیوارها و سقف های بتن آرمه پیش ساخته توخالی است. در این سیستم، دیوارها علاوه بر تحمل بارهای

مرده و زنده واردہ از طریق سقف ها، بارهای جانبی را نیز تحمل می نمایند. قطعات پیش ساخته از کارخانه

به کارگاه منتقل شده و به کمک اتصالات تر (درج) به هم متصل می شوند. اتصال دیوارها به یکدیگر در

ارتفاع به صورت پیوسته نبوده و تنها از طریق المان های مرزی تعییه شده در دو انتهای دیوارها صورت می

گیرد. بخش های درجای سیستم شامل شالوده، کلاف های افقی بالای دیوارها در محل اتصال به سقف ها،

کلاف های قائم تعییه شده در محل تقاطع دیوارها و اعضای مرزی بتن مسلح دو انتهای دیوارها جهت اتصال

دیوارها در ارتفاع می باشد.

*حداکثر طول دهانه سقف ها برابر 5 متر توصیه می شود. افزایش طول دهانه ها با ارائه مدارک و محاسبات فنی کامل مجاز است.

*منظم بودن ساختمان در پلان و ارتفاع الزامی است.

* رعایت محدودیت نسبت مساحت میلگردهای قائم و افقی به کار رفته در تسلیح لایه های داخلی و خارجی پیش ساخته ، فواصل میلگردها و هم چین کلیه ضوابط مربوط به آرماتوربندی مطابق آئین نامه

ACI 318-08 ویرایش های بعد از آن الزامی است.

* کلاف قائم بایه در گوشه های اصلی ساختمان و در طول دیوار، در فاصله محور تا محور حداکثر ۵ متر، در موضع سوراخ ها، همچنین در محل اتصال دیوارها به یکدیگر اجرا شود. سطح مقطع کلاف بتن مسلح درجا، باید از ۴۰۰ سانتی متر مربع کمتر باشد.

* اجرای کلاف های افقی بر روی دیوارهای باربر، محل اتصال سقف به دیوار و پیرامون ساختمان به منظور تأمین یکپارچگی سازه الزامی است. هم چنین عرض و ارتفاع کلاف سقف نباید از ۲۰ سانتی متر کمتر درنظر گرفته شود.

* در تراز هر طبقه، کلاف های افقی مختلف باید، به منظور تأمین یکپارچگی و رفتار شبکه مانند، به هم متصل شوند به گونه ای که کلاف سقف نباید در هیچ جا منقطع باشد.

* لازم است دیوارهای برشی بتن مسلح توپر در هر دو امتداد اصلی و در دو محور جداگانه، جهت تأمین مقاومت برشی لازم در مقابل نیروهای جانبی طراحی و اجرا شوند.

سیستم دیوارهای توپر و سقف های با هسته توخالی بتن مسلح پیش ساخته این سیستم سازه ای، متشکل از دیوارهای توپر بتن مسلح است که بنا به ضوابط و نیازهای معماری پژوهش طراحی و تولید می شود. مقطع عرضی این دیوارها ممکن است در طول ارتفاع، با توجه به نیاز به تأمین بازشو و یا طاقچه، متغیر باشد. در دو انتهای دیوارها نیمدایره های توخالی به نحوی تأمین شده است که با قرار گرفتن دو پانل دیواری در کنار یکدیگر امکان تعییه کلاف را فراهم می کند. سقف این سیستم از نوع سقف های با هسته توخالی بتن مسلح پیش ساخته می باشد و لازم است کلیه ضوابط مربوط به طرح و اجرای آنها مد نظر قرار گیرد.

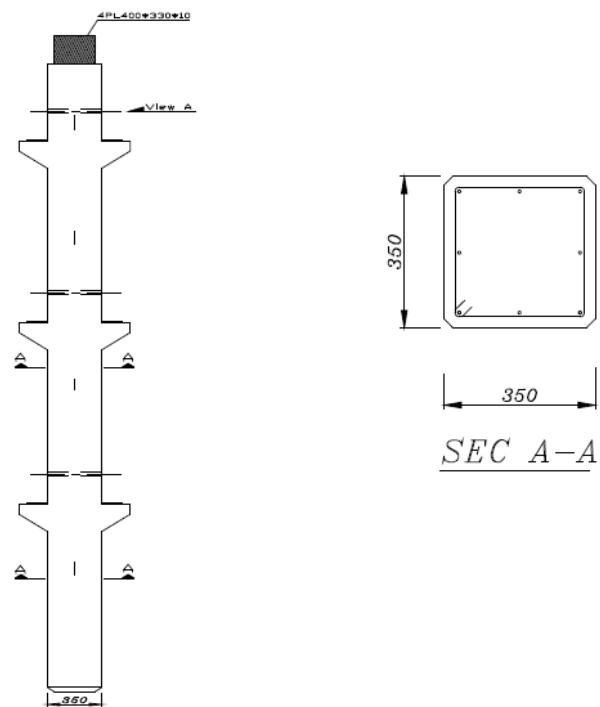
سیستم قاب ساختمانی ساده بتن مسلح پیش ساخته

در این سیستم قاب های بتن مسلح از ستون های پیش ساخته دارای نشیمن کربل و سقف های پیش ساخته توخالی و تیر های نیمه پیش ساخته که در کارخانه تولید می شوند تشکیل شده است. دیوار های برشی بتن مسلح نیز با توجه به محل هایی که در طراحی پیش بینی شده اند به صورت بتن درجا اجرا می شوند.

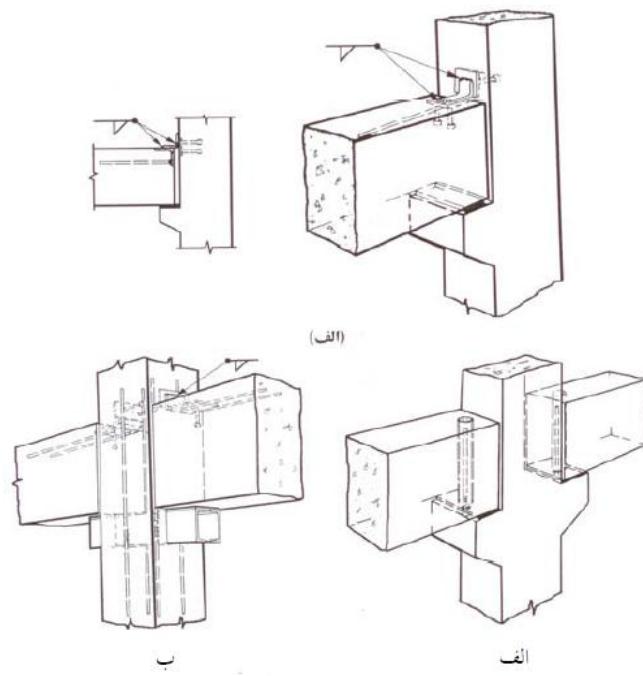
شکل ۱ قاب ساختمانی ساده بتن مسلح پیش ساخته با دیوار برشی بتن مسلح درجا

حداکثر طول ستون بستن مسلح پیش ساخته 12 متر می باشد

شکل ۲ ستون های بتن مسلح پیش ساخته دارای نشیمن کربل

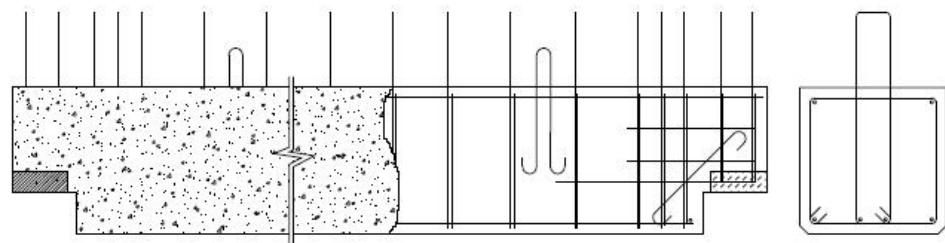
اتصالات ساده تیربه ستون به طور معمول از یک صفحه دارای شاخک فولادی مهار شده در بتن اتصال استفاده می شود

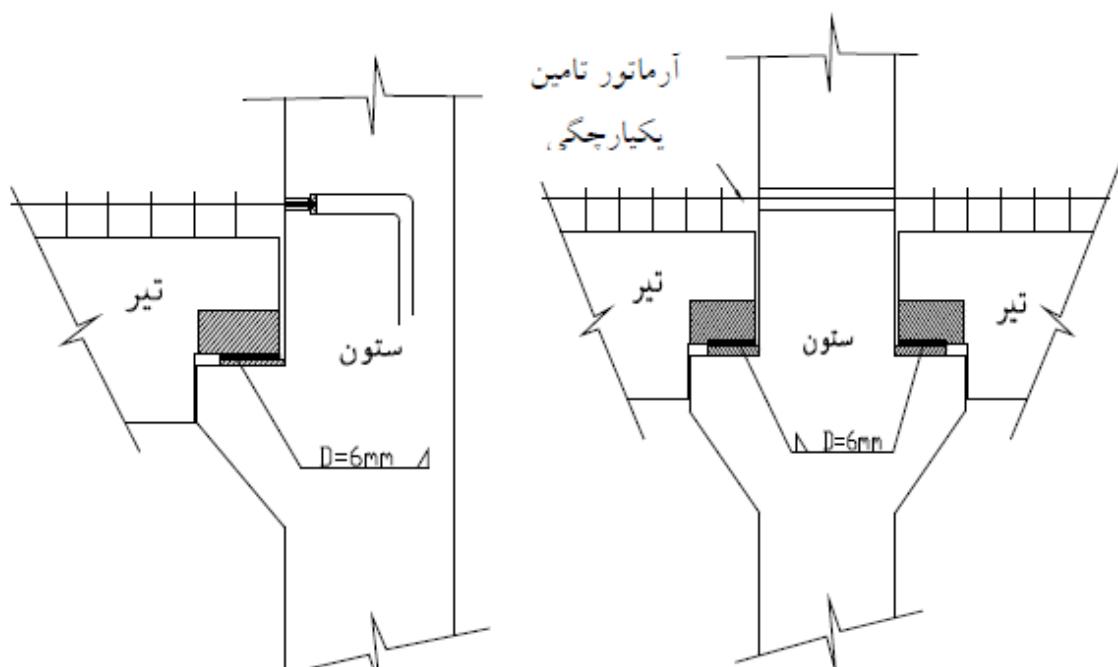
شکل ۷ نمونه هایی از انواع اتصالات ساده تیر به ستون پیش ساخته الف- کربل بتني ب- کربل فولادی

شکل ۸ اتصال ساده تیر نیمه پیش ساخته به کربل در ستون بتن مسلح پیش ساخته

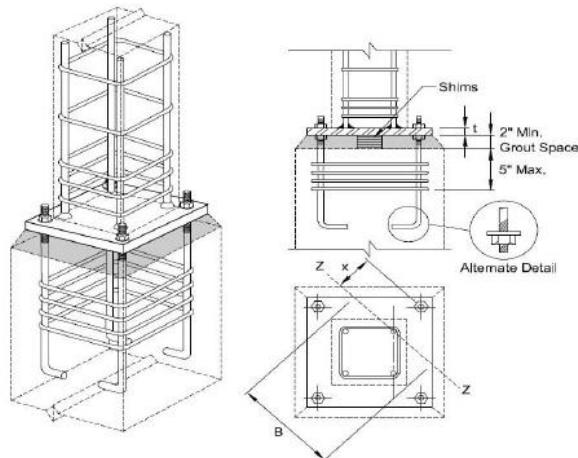

شکل ۹ میل گرد گذاری، نبشی اتصال و قلاب های لازم برای بر پا نمودن تیر نیمه پیش ساخته
شکل شماره ۸ اتصال تیر نیمه پیش ساخته به کربل نشیمن و شکل ۹ نیز نحوه میلگرد گذاری ورق فولادی
اتصال و قلاب های را برای بلند نمودن قطعه تیر نیمه پیش ساخته نشان میدهد.

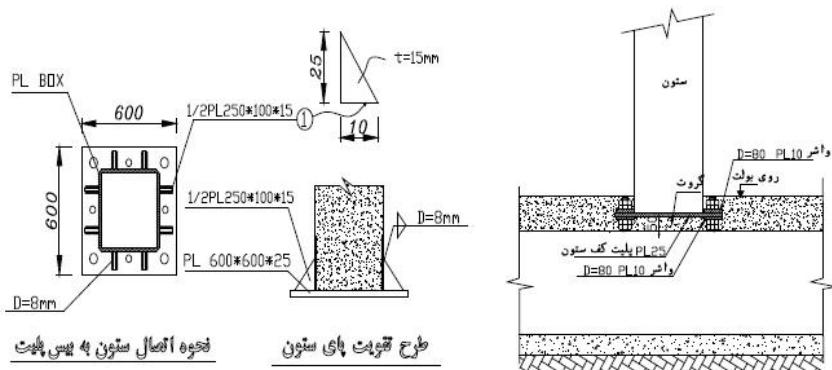

شکل ۱۰ اتصال جوشی تیر نیمه پیش ساخته به کربل در ستون میانی و کناری

اتصال ستون به شالوده:

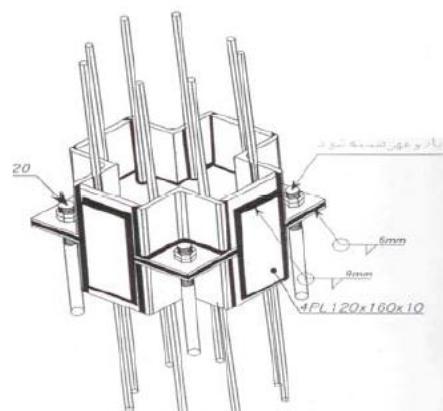
شکل ۱۱ صفحه پای ستون با ابعاد بزرگ‌تر از ستون پیش ساخته

وصله دو ستون پیش ساخته:

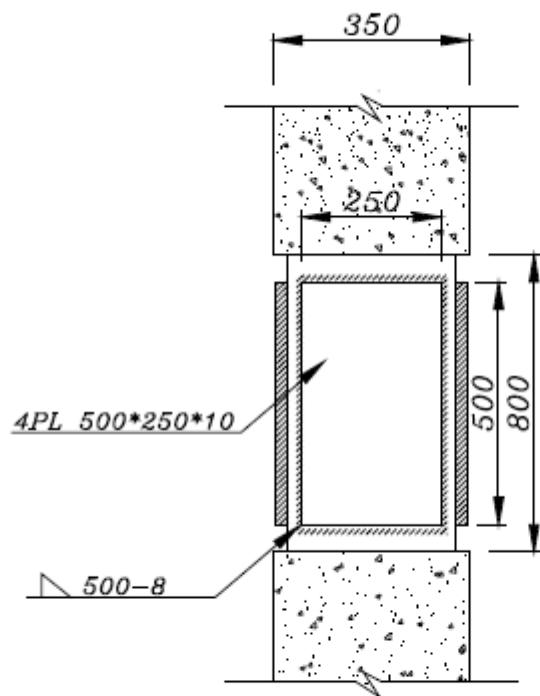
وصله از طریق کفشک فولادی

برای این منظور با اتصال جوشی میلگرد های اصلی ستون پیش ساخته به صفحه ستون در بالا و پایین محل وصله و اتصال دو صفحه ستون تحتانی و فوقانی از طریق پیچ و مهره می باشد.

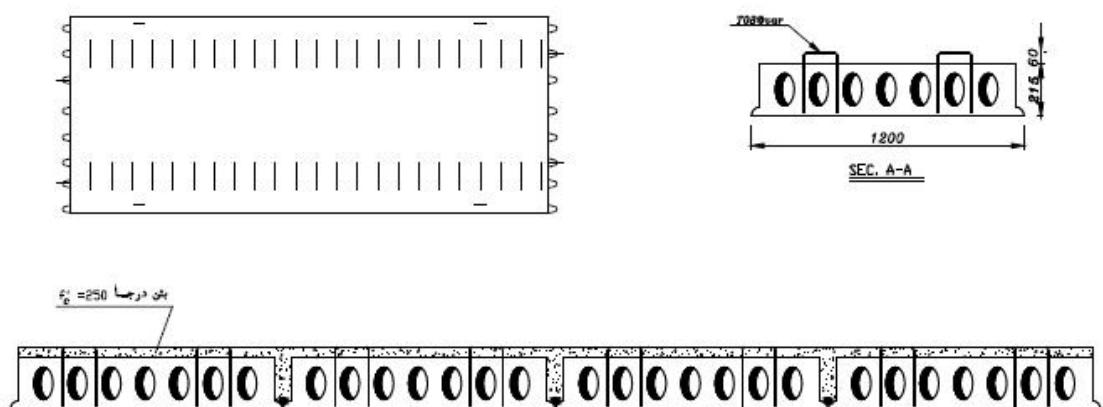
شکل ۱۶ وصله دو ستون از طریق جوش میل گردهای ستون به صفحه زیر ستون . اتصال پیچ و مهره دو

وصله از طریق ستون فولادی با مقطع قوطی: در این روش با ادامه دادن میلگرد های اصلی ستون در داخل قطعه فولادی و جوش دادن آن به جداره داخلی قوطی فولادی و در نهایت پر کردن آن با بتون می باشد.

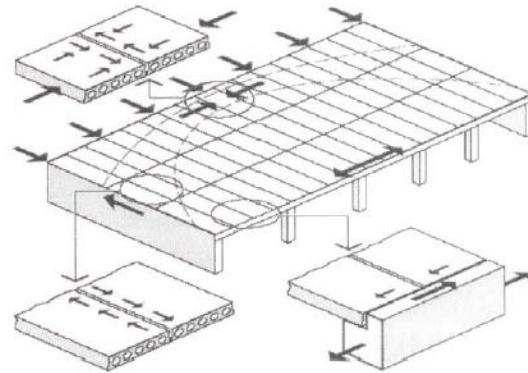

شکل ۱۷ جزئیات وصله دو ستون با استفاده از قوطی و ورق فولادی

نمونه ای از سقف پیش ساخته بتنی

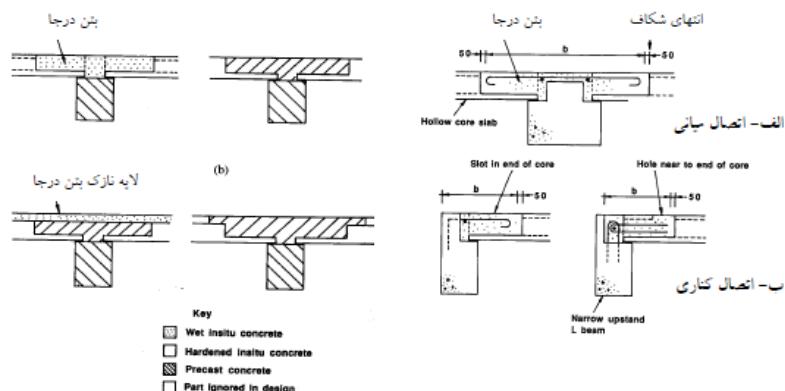
شکل ۴ سقف بتن مسلح نیمه پیش ساخته سوراخدار

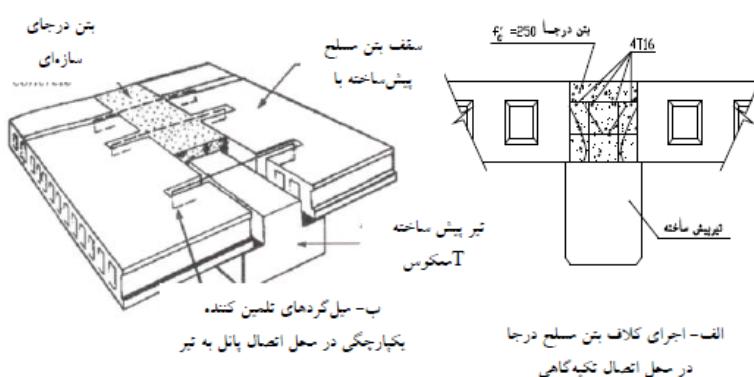
شکل ۱۸ چگونگی توزیع نیرو جانبی در دایفراگم سقف مشکل از پانل‌های بتن مسلح پیش ساخته با هسته

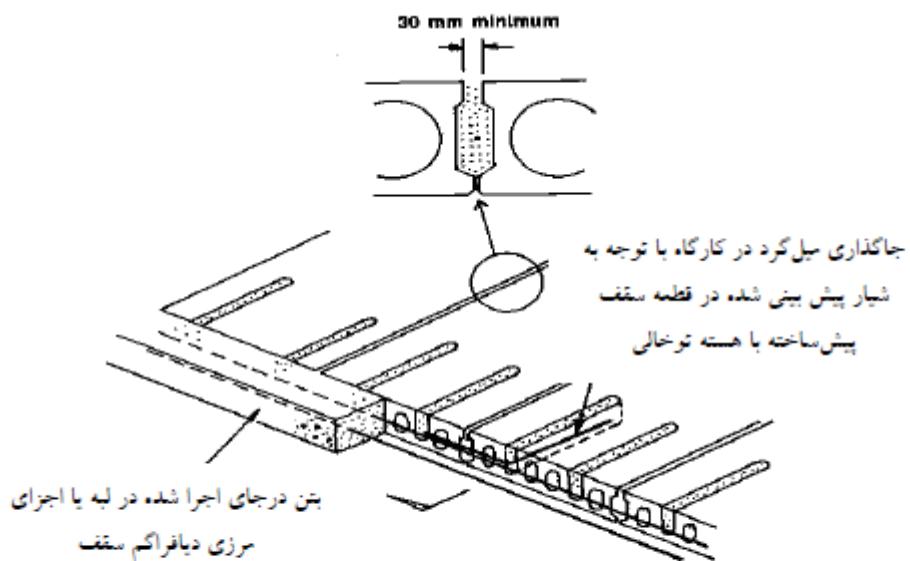
شکل ۱۹ نمونه‌ای از تعبیه قلاب‌های حلقه‌ای شکل و کلید برشی در پانل‌های سقفی با هسته

شکل ۲۱ جزئیات مربوط به اتصال تکه‌گاهی سقف با هسته تو خالی به تیر پیش ساخته

شکل ۲۲ جزئیات مربوط به اتصال تکه‌گاهی (التصال میانی) سقف با هسته تو خالی به تیر پیش

شکل ۲۰ جزیبات مربوط به چگونگی ایجاد شیار و میل گرد گذاری لازم جهت تامین یکپارچگی در محل اتصال تکیه گاهی سقف با هسته توخالی به تیر بتن مسلح پیش ساخته

مزایا: قاب ساختمانی هر طبقه در عرض ۳ الی ۴ روز به اتمام میرسد
معایب: استفاده از این سیستم سازه ای به عنوان قاب ساختمانی ساده بتن مسلح پیش ساخته در کلیه پهنه های لرزه خیز کشور مطابق استاندارد ۲۸۰۰ ایران مجاز می باشد استفاده از این سیستم در فقط در مناطق با پهنه بندی لرزه خیزی کم و متوسط کشور مجاز است